

A2.26 Zrównoważony transport

- Opisz swoje codzienne środki transportu.
- Omów różne rodzaje transportu.

Transport publiczny	<i>(Transporte público)</i>	Przeładka	<i>(Transbordo)</i>
Linia autobusowa	<i>(Línea de autobús)</i>	Opóźnienie	<i>(Retraso)</i>
Autobus nocny	<i>(Autobús nocturno)</i>	Zamówić przejazd	<i>(Pedir un viaje)</i>
Rozkład jazdy	<i>(Horario)</i>	Wziąć bolta	<i>(Pedir un Bolt)</i>
Bilet miesięczny	<i>(Abono mensual)</i>	Iść pieszo	<i>(Ir a pie)</i>
Hulajnoga elektryczna	<i>(Patinete eléctrico)</i>	Spóźnianie się	<i>(Llegar tarde)</i>
Połączenie	<i>(Conexión)</i>	Sprawdzić	<i>(Comprobar)</i>

1. Escanea el código QR para ver el vídeo, o lee el texto. (QR: Audio)

W wielu miastach rozwija się **zeroemisyjny transport**. Coraz częściej jeżdżą **autobusy** bateryjne i wodorowe, które są elektryczne i mają na **pokładzie** małą baterię. Po mieście można też podróżować **tramwajami**. Dzięki temu więcej osób wybiera **transport publiczny**. Mniej ludzi jeździ własnym samochodem, bo łatwiej *dojechać* do pracy i *przyjechać* na spotkanie bez korków.

*En muchas ciudades se está desarrollando el **transporte sin emisiones**. Cada vez circulan más **autobuses** de batería y de hidrógeno, que son eléctricos y llevan a **bordo** una batería pequeña. Por la ciudad también se puede viajar en **tranvías**. Gracias a eso, más personas eligen el **transporte público**. Menos gente va en su propio coche, porque es más fácil llegar al trabajo y venir a una reunión sin atascos.*

1. Jakie autobusy są opisane jako elektryczne?
 - a. Autobusy turystyczne z dieslem
 - b. Autobusy bateryjne i wodorowe
 - c. Autobusy konne
 - d. Autobusy tylko spalinowe
2. Co mają na pokładzie te autobusy?
 - a. Małą baterię
 - b. Silnik benzynowy
 - c. Biletomat na monety
 - d. Dużą przyczepę na rowery

1-b 2-a

2. Gramática: Verbos de movimiento con prefijos: **wchodzić, wychodzić...**

En polaco es clave usar prefijos en los verbos (p. ej. w-, wy-, prze-, przy-), que cambian la dirección del movimiento (p. ej. wejść, wyjechać).

Aspekt niedokonany (<i>Aspecto imperfectivo</i>)	Aspekt dokonany (<i>Aspecto perfectivo</i>)	Znaczenie (<i>Significado</i>)
w chodzić (<i>entrar (ir hacia dentro)</i>)	w ejść (<i>entrar</i>)	do środka (<i>hacia dentro</i>)
wy chodzić (<i>salir (ir hacia fuera)</i>)	wy jść (<i>salir</i>)	na zewnątrz (<i>hacia fuera</i>)
pod chodzić (<i>acercarse</i>)	pod ejść (<i>acercarse</i>)	zbliżyć się (<i>acercarse</i>)
od chodzić (<i>alejarse / irse</i>)	od ejść (<i>alejarse / irse</i>)	oddalić się (<i>alejarse</i>)
nad chodzić (<i>acercarse (estar a punto de llegar)</i>)	nad ejść (<i>llegar / acercarse</i>)	zbliżyć się (<i>acercarse</i>)
roz chodzić się (<i>dispersarse</i>)	roz ejść się (<i>dispersarse</i>)	rozprościć się (<i>dispersarse</i>)
przy chodzić (<i>llegar (venir)</i>)	przy jść (<i>llegar (venir)</i>)	dotrzeć na miejsce (<i>llegar al lugar</i>)
do chodzić (<i>llegar (andando) / llegar a (un objetivo)</i>)	do jść (<i>llegar (andando) / llegar a (un objetivo)</i>)	dotrzeć pieszo / do celu (<i>llegar a pie / al destino</i>)
ob chodzić (<i>rodear / evitar / celebrar</i>)	ob ejść (<i>rodear / evitar</i>)	dookoła / ominąć / świętować (<i>alrededor / evitar / celebrar</i>)

Añadir un prefijo crea un nuevo significado y a menudo cambia el verbo a aspecto perfectivo.

- _____ do autobusu nocnego i kasuję bilet. (*Subo al autobús nocturno y valido el billete.*)
a. Wychodzę b. Wchodzę c. Wejdę d. Wchodzimy
- Gdy dojechałem do centrum, _____ z tramwaju i poszedłem pieszo. (*Cuando llegué al centro, me bajé del tranvía y fui a pie.*)
a. wychodziłem b. wysiadłem c. wysiadłam d. wejść

1. Wchodzę 2. wysiadłem

Reescribe las frases (QR: IA+)

- (Dzisiaj) Codziennie wchodzę do biura o 9:00.

(*Hoy entré en la oficina a las 9:00.*)

- (Wczoraj) Po pracy wychodzę z biura i idę na przystanek.

(*Ayer salí de la oficina y fui a la parada.*)

- (Wczoraj) Gdy widzę kolegę, podchodzę do niego i mówię "cześć".

(*Ayer, cuando vi a un compañero, me acerqué a él y dije "hola".*)

1. Dzisiaj wszedłem do biura o 9:00. 2. Wczoraj wyszedłem z biura i poszedłem na przystanek. 3. Wczoraj, gdy zobaczyłem kolegę, podszedłem do niego i powiedziałem "cześć".

3.Ejercicios

1. Relaciona los elementos que tienen un significado relacionado.

a. spóźnić się	1. zmiana autobusu
b. sprawdzić	2. przyjść za późno
c. przesiadka	3. zobaczyć, czy jest OK
d. bilet miesięczny	4. karnet na miesiąc

a-2 b-3 c-1 d-4

2. Comunicado de ZTM: cambios de fin de semana en el transporte (QR: Audio)

Rellena los huecos: sprawdzać, autobus nocny, przesiadki, połączenie, Linia autobusowa, opóźnienia, rozkład jazdy

W sobotę i niedzielę ZTM informuje o zmianach w komunikacji w centrum z powodu remontu torów. (1) _____ 175 jedzie objazdem, a (2) _____ z Dworcem Centralnym może wymagać (3) _____. Prosimy (4) _____ (5) _____ w aplikacji — możliwe są też (6) _____ między 9:00 a 16:00.

Jeśli spóźnisz się na spotkanie, rozważ wyjście wcześniej, wybór transportu publicznego z zapasem czasu lub przejście części trasy pieszo. Na krótkich dystansach można też skorzystać z hulajnogi elektrycznej. W nocy kursuje (7) _____, ale rzadziej.

El sábado y el domingo, ZTM informa de cambios en el transporte en el centro debido a la reparación de las vías. La línea de autobús 175 va por desvío, y la conexión con la Estación Central puede requerir un transbordo. Por favor, revisen el horario en la aplicación — también son posibles retrasos entre las 9:00 y las 16:00.

Si llegas tarde a una reunión, considera salir antes, elegir el transporte público con un margen de tiempo o hacer parte del trayecto a pie. En distancias cortas también se puede usar un patinete eléctrico. Por la noche circula un autobús nocturno, pero con menos frecuencia.

(1) Linia autobusowa, (2) połączenie, (3) przesiadki, (4) sprawdzać, (5) rozkład jazdy, (6) opóźnienia, (7) autobus nocny

1. Jak zaplanujesz dojazd do centrum w weekend, gdy są zmiany w komunikacji i możliwe opóźnienia?

3. Escucha el fragmento de audio y elige la respuesta correcta. (QR: Audio)

- Rano sprawdziła rozkład jazdy i z powodu opóźnienia przesiadła się na inny środek transportu.
- Nie miała biletu miesięcznego, więc musiała kupić bilet na dzisiejszą podróż.
- Po pracy planuje wrócić autobusem nocnym, ponieważ spotkanie potrwa dłużej.

Verdadero Falso

☐	☐
☐	☐
☐	☐

1-V 2-X 3-V

4. Elige la solución correcta

1. Codziennie rano _____ do autobusu na przystanku obok domu. *(Cada mañana entro al autobús en la parada al lado de casa.)*
a. *wjeżdżam* b. *wchodzę* c. *wejdę* d. *wchodzisz*
2. Dziś _____ z domu wcześniej, bo autobus nocny miał opóźnienie. *(Hoy salí de casa más temprano porque el autobús nocturno se retrasó.)*
a. *wychodzę* b. *wyjdę* c. *wysliśmy* d. *wyszedłem*
3. Na dworcu _____ do tablicy i sprawdzam rozkład jazdy. *(En la estación me acerco al tablero y reviso el horario.)*
a. *podchodzi* b. *przychodzę* c. *podejdę* d. *podchodzę*
1. *wchodzę* 2. *wyszedłem* 3. *podchodzę*

5. Juego de rol - diálogos (QR: Audio)

Spóźnienie przez przesiadkę

Marek *Ania, przepraszam, dzisiaj się spóźniłem, bo autobus miał duże opóźnienie.*
(pracownik): *(Ania, perdona, hoy llegué tarde porque el autobús tuvo un gran retraso.)*

Ania (koleżanka z pracy): *Naprawdę? Jaką linią jechałeś i gdzie miałeś przesiadkę?*
(¿De verdad? ¿Con qué línea ibas y dónde hiciste el transbordo?)

Marek *Zwykle jadę linią 175, potem przesiadam się na 504, ale dziś połączenie było zaburzone, więc musiałem sprawdzić rozkład jazdy w telefonie.*
(pracownik): *(Normalmente voy en la línea 175, luego hago transbordo a la 504, pero hoy la conexión se vio alterada, así que tuve que comprobar el horario en el teléfono.)*

Ania (koleżanka z pracy): *A nie lepiej było zamówić przejazd, na przykład wziąć bolta, jeśli widziałeś, że się nie wyrabiasz?*
(¿Y no era mejor pedir un viaje, por ejemplo tomar un bolt, si veías que no ibas a llegar a tiempo?)

Marek *Czasami tak robię, ale mam bilet miesięczny i wolę transport publiczny, więc poczekałem.*
(pracownik): *(A veces lo hago, pero tengo un abono mensual y prefiero el transporte público, así que esperaré.)*

1. Dlaczego Marek się spóźnił i co sprawdził w telefonie?
-

6. Hablar: traducir y responder (QR: IA+)

Zwykle dojeżdżam... bo... / Najpierw sprawdzam rozkład jazdy i połączenia. / Jeśli muszę, robię przesiadkę albo zamawiam przejazd.

1. Jak najczęściej dojeżdżasz do pracy lub na uczelnię w Polsce i dlaczego wybierasz ten sposób transportu?

2. Co robisz, gdy autobus lub tramwaj ma opóźnienie i możesz się spóźnić?

7. Escritura: WhatsApp (QR: IA+)

Cześć! Tu Ania z pracy. Jutro mamy spotkanie o **9:00** na Nowym Mieście. Sprawdziłam **rozkład jazdy** i wygląda na to, że autobus 175 ma teraz **opóźnienie**. Jak dojedziesz? Masz **bilet miesięczny** czy kupujesz bilet?
Możesz też przyjechać **hulajnogą elektryczną** albo zamówić przejazd (wziąć **Bolta**). Daj znać, o której mniej więcej **wyjdiesz** z domu i czy będziesz na czas.

Escribe una respuesta adecuada: *Dzięki, sprawdzam rozkład jazdy i wyjdę około ... / Wyjdę z domu o ... i będę ... minut spóźniony/spóźniona. / Mogę pojechać autobusem z przesiadką albo zamówić przejazd. Co wolisz?*
